

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 323/2020
08.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Драгомира Милојевића, Биљане Синановић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Новице Пантића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Зорана Илијевског, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Пожаревцу К 14/15 од 11.12.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 181/19 од 03.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 08.10.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЈУ СЕ као основани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Новице Пантића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Зорана Илијевског, а поводом тих захтева, а по службеној дужности, у смислу члана 489. став 2. ЗКП и у односу на окривљеног ВВ, **УКИДА** правноснажна пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 181/19 од 03.10.2019. године и предмет **ВРАЋА** том суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу К 14/15 од 11.12.2018. године, окривљени АА и ВВ оглашени су кривим због по једног кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. КЗ, док је окривљени ББ оглашен кривим због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 227. став 3. у вези члана 35. КЗ, па су осуђени и то: окривљени АА и ВВ на казне затвора у трајању од по шест месеци, у које им се има урачунати време проведено у притвору од 15.03.2013. године до 18.04.2013. године, а које казне ће се извршити тако што ће их окривљени издржавати у просторијама у којима станује без електронског надзора, а окривљени ББ осуђен је на казну затвора у трајању од седам месеци, у коју ће му се урачунати време проведено у притвору, почев од 15.03.2013. године до 18.04.2013. године, а која казна ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, без електронског надзора. Сви окривљени обавезани су

да у корист буџетских средстава суда на име паушала плате износе од по 10.000,00 динара у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док ће о трошковима кривичног поступка бити одлучено накнадно, посебним решењем. Ошт. ПД „ГГ“ д.о.о. ..., упућује се на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 181/19 од 03.10.2019. године делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Новице Пантића, а поводом жалби окривљеног АА, браниоца окривљеног ВВ, адвоката Мирјане Влашковић и окривљеног ВВ, а по службеној дужности, преиначена је пресуда Вишег суда у Пожаревцу К 14/15 од 11.12.2018. године само у погледу правне квалификације противправних радњи за које су окривљени АА и ВВ оглашен је кривим, тако што Апелациони суд у Крагујевцу противправне радње за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, окривљени АА и ВВ правно квалификује као кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. Кривичног законика, док се у преосталом делу жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Новице Пантића и жалбе окривљеног АА, браниоца окривљеног ВВ, адвоката Мирјане Влашковић, окривљеног ВВ, браниоца окривљеног ББ, адвоката Илије Радуловића, браниоца окривљеног ББ, адвоката Зорана Илијевског, окривљеног ББ и Вишег јавног тужиоца у Пожаревцу у целисти одбијају као неосноване и у непреиначеном делу првостепена пресуда се потврђује.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљеног АА, адвокат Новица Пантић, због повреде закона из члана 485. став 2. тачка 1) ЗКП у вези члана 438. став 1. тачка 1) и тачка 9) и члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, односно да исте преиначи без стављања конкретног предлога суду у погледу преиначења правноснажних одлука, уз захтев да сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП, буде обавештен о седници већа;

-бранилац окривљеног ББ, адвокат Зоран Илијевски, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, односно да исте укине.

Након што је примерке захтева за заштиту законитости доставио Републичком јавном тужиоцу, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, о којој није, сходно члану 488. став 2. ЗКП обавештавао странке, јер није нашао да би њихово присуство било од значаја за разјашњење ствари, на којој је размотрио списе предмета, па је по оцени навода у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ су основани.

Из списка предмета се утврђује да су пресудом Вишег суда у Пожаревцу К 14/15 од 11.12.2018. године окривљени АА и ВВ оглашени су кривим због по једног кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. КЗ, док је

окривљени ББ оглашен кривим због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 227. став 3. у вези члана 35. КЗ. Даље, из списка предмета се утврђује да је пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 181/19 од 03.10.2019. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, преиначена пресуда Вишег суда у Пожаревцу К 14/15 од 11.12.2018. године само у погледу правне квалификације противправних радњи, за које су окривљени АА и ВВ оглашени кривим, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу противправне радње ових окривљених правно квалификовао као кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. КЗ.

По оцени Врховног касационог суда, побијана другостепена пресуда Апелационог суда у Крагујевцу донета је уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је на радње окривљених АА и ВВ примењен закон који се не може применити.

Наиме, одредбом члана 238. став 1. КЗ прописано је да ће се казнити одговорно лице у предузећу или другом субјекту привредног пословања уколико предузме неку од алтернативно прописаних радњи из става 1. тачка 1, 2, 3, 4. и 5. КЗ.

Како је другостепени суд радње ових окривљених правно квалификовао као кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 238. став 2. КЗ, без навођења о ком облику овог кривичног дела из тачке 1) до тачке 5) радње окривљених правно квалификује, то је применио закон који се не може применити, што представља повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Осим тога, другостепени суд је тиме што је преиначио првостепену пресуду у погледу правне квалификације противправних радњи окривљених АА и ВВ, не одлучивши при том о кривичној санкцији, повредио кривични закон из члана 439. тачка 3) ЗКП.

Наиме, када се уважавањем жалбе или по службеној дужности првостепена пресуда преиначава у погледу правне оцене дела, изреком другостепене пресуде се мора одлучити о кривичној санкцији и онда када је она истоветна кривичној санкцији изреченој првостепеном пресудом.

Поред тога, другостепени суд је тиме што је радње окривљених АА и ВВ правно квалификовао као кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. КЗ, док је радња помагача овде окривљеног ББ остала правно квалификована као кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 227. став 3. у вези члана 35. КЗ, повредио кривични закон из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Наиме, помагач је саучесник у делу чије законско биће остварује друго лице као извршилац, дакле, помагач је онај ко у реализацији дела даје свој допринос кроз умишљајно помагање другом лицу – учиниоцу у извршењу конкретног кривичног дела.

У овом кривичном предмету, другостепеном одлуком су као извршиоци кривичног дела из члана 238. став 2. КЗ оглашени кривим АА и ВВ док је окривљени ББ остао као помагач наведеним окривљенима у извршењу другог дела за које ови окривљени нису оглашени кривим, тј. као помагач у кривичном делу из првостепене

пресуде из члана 227. став 3. КЗ, а за које како је претходно наведено окривљени АА и ВВ нису оглашени кривим.

Следствено изнетом, имајући у виду да је помагање облик саучесништва у извршењу конкретног кривичног дела, што значи да помагач и извршилац реализују конкретно исто кривично дело, то радње окривљеног ББ нису могле остати правно квалификоване као помагање у другом кривичном делу из члана 227. став 3. КЗ у вези члана 35. КЗ у ситуацији када су радње извршилаца окривљених АА и ВВ правно квалификоване као друго кривично дело, тј. као кривично дело из члана 238. став 2. КЗ.

Стога је Врховни касациони суд због повреде закона из члана 439. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, усвојио као основане захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ, а поводом тих захтева и по службеној дужности у односу на окривљеног ВВ укинуо другостепену пресуду Апелационог суда у Крагујевцу који ће приликом поновног одлучивања имати у виду напред изнете повреде закона, исте отклонити, након чега ће донети правилну и закониту одлуку.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, у вези члана 489. став 2. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

Председник већа-судија
Радмила Драгичевић Дичић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић